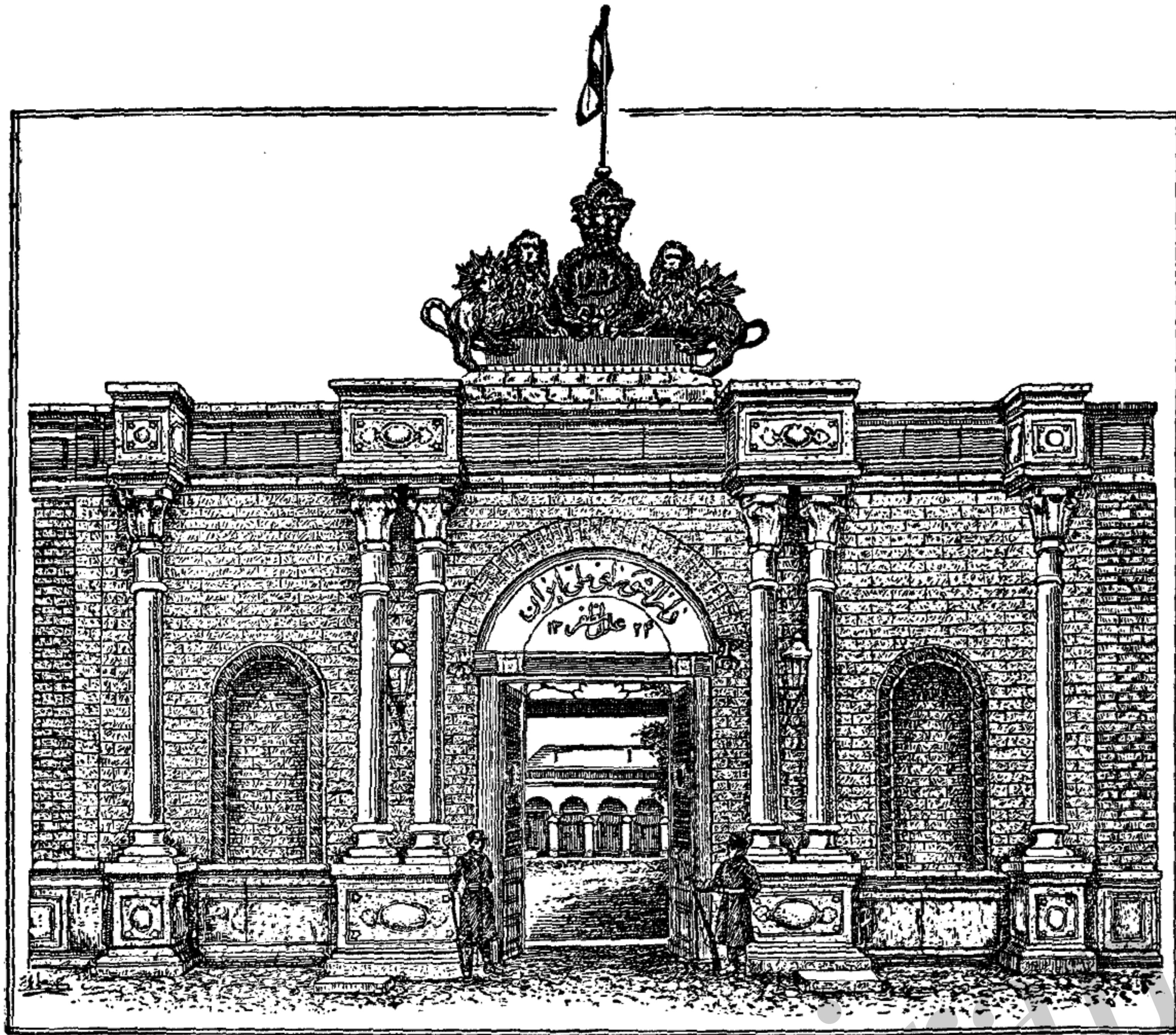

دوره ششم تقنینیه

جلسه ۲۴۷	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۲۱۲
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنج شنبه ۳ خرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۴ ذیحجه ۱۳۴۶	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس	قیمت اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمت تک شماره يك قران

فهرست مندرجات

مذاکرات مجلس دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنج شنبه ۳ خرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۴ ذیحجه ۱۳۴۶

جلسه ۲۴۷

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر برپاست آقای
پیرنیا تشکیل گردید)
(صورت جلسه قبل را آقای
دولت‌شاهی قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان: آیه الله زاده خراسانی - نکهبان - میر
ممتاز - حبیبی مکبری - میرزا محمد تقی طباطبائی
امیر تیمور کلالی - ارباب کدیخدرو - افسر - آقا زاده

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	شور اول نسبت به عهدنامه تجارتي و قرار داد مودت - بين دولتين ايران و طهستان	۴۴۶۸	۴۴۷۰
۲	« « « « « « بين ايران و افغانستان	۴۴۷۱	
۳	مذاکره نسبت بخبر کمیسیون بودجه راجع باعتبار صحیه راجع بقرانطینه ها و جلوگیری از امراض ساریه و تصویب آن	۴۴۷۱	۴۴۷۲
۴	مذاکره نسبت بخبر کمیسیون بودجه راجع بسودجه ۱۳۰۷ وزارت جنگ و تصویب آن	۴۴۷۲	۴۴۷۳
۵	مذاکره نسبت بخبر کمیسیون بودجه راجع باستخدام پروفیسور هرتسفلد آلمانی برای معملی السنه قدیمی و تصویب آن	۴۴۷۳	۴۴۸۶
۶	قانون اجازه پرداخت اعتبارات منظوره در بودجه ۱۳۰۷ صحیه کل مملکتی راجع بمخارج قرانطینه های شمالی و جنوبی و جلوگیری از امراض ساریه	۴۴۸۶	
۷	قانون اجازه پرداخت بودجه ۱۳۰۷ وزارت جنگ	۴۴۸۶	
۸	قانون استخدام پروفیسور ارست هرتسفلد تبعه دولت آلمان برای معملی السنه قدیمه و تاریخ قدیم ابراف	۴۴۸۷	

سزواری - فرهمند - میرزا هاشم آشتیانی - امامی
خوئی - ثقة الاسلامی - جهانشاهی - اسکندری -
سلطان محمد خان - میرزا عبدالحسین - میرزا حسن
خان ابراهیمی - افخمی - آبه الله زاده اصفهانی -
مولوی -

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: امدی - جمشیدی مازندرانی - دوالقدر -
دکتر طاهری - اعظمی - قوام شبرازی - مهدوی -
اسکندر خان مقدم - عباس میرزا - حاج حسن آقا
ملك - لبقوایی - محمد ولی میرزا - فرشی - عدل -
جوانشیر - میرزا حسن خان ونوق - محمود رضا - حاج
غلامحسین ملك

دیر آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: شیروانی - دشتی - دیوان بیگی
دیر آمده‌گان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: شریعت زاده - احتشام زاده - ملك اراچی
شریعت زاده - بنده هم قبل از دستور عرض داشتم
و هم در صورت مجلس اولان اجازه بنده محفوظ ماند
ولی در صورت مجلس بنده را دیر آمده بی اجازه نوشته اند
خواستم عرض کنم بنده استعجازه کرده بودم
رئیس - صورت مجلس ابرادی که ندارد
(گفتند خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد
(در این موقع چند نفر از آقایان نمایندگان از مجلس خارج شدند)
رئیس عهد نامه مودت بین ایران و هلستان مطرح
است. در ماده اول اعتراضی نرسیده.
(گفتند خیر)

رئیس در ماده دوم و سایر مواد هم اعتراضی نیست.
(ظهاری نشد)

رئیس - عهد نامه تجارته در مواد آن عهد نامه هم
اعتراضی نرسیده

(گفتند خیر)

رئیس رأی میگیریم به شور در مواد...

فهمی - اجازه می فرمائید؟ این جا يك ضمیمه
علیحده بجای ماده ششم معاهده تجارته هست که آن
را خوبست اعلام بفرمائید که اصلاح شده است بعد
آن اصلاح شده رأی گرفته شود.

رئیس - حالا که رأی گرفته میشود. اگر اصلاحاتی
داده شود در مواد مطرح میشود. باید رأی بگیریم برای
ورود در شور مواد. عده کافی نیست

حاج آقا رضا رفیع - اجازه می فرمائید؟

رئیس - بفرمائید

رفیع - بطوریکه، در ضمن مخالفت با ورود در دستور
این جا مذاکره شد که این میباید آقای دکتر مصدق
اظهار فرمودند که شکایاتی ملک دارد و ایشان میخواهند
بعرض مجلس شورای ملی برسانند. و حال آنکه ایشان
میدانند بموجب قانون اساسی مرجع رسمی تظلمات عمومی
عدلیه است و اگر تظلماتی دارند باید آنجا مراجعه
نمایند و علاوه بر این هر مذاکره ای باشد ملت بهمه
نمایندگان خودش عرض خواهد کرد و حال آنکه
هیچکدام ما چیزی نشنیده ایم و کارهای مملکت در
کمال خوبی و طبیعی در جریان است و البته يك اشخاصی
که وضعیات خودشان را خوب نمی بینند از طرف مردم
يك حرفهائی میزنند. در نظامنامه مصرح است که قبل
از دستور و بعد از دستور میشود مذاکره ای بکنند ولی
بالاخره وقتی کارهای مهمی در مملکت هست آنها
مقدم است بر مذاکرات قبل از دستور. حالا خوبست
آقایان محترم موافقت بفرمایند و تشریف بیاورند بعد از
دستور اگر مطالبی دارند بفرمایند و از طرف اکثریت
هم جواب داده خواهد شد. و الا اینطور رئیس محترم
مجلس نشینند و مجلس منتظر باشد و کارها در حال تعطیل
ماند که این خوب باشد. عجله پیشنهاد میکنم نفس داده
شود و بیرون مجلس مذاکره بشود. و الا بحال انتظار نشستن که
فایده ندارد

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - از اظهاری که در ابتدای جلسه

آقایان فرمودند معلوم میشود که يك جهانی بود که
بنظر آقایان قابل مذاکره در مجلس بود و این باعث شد
که آقایان از مجلس خارج شدند. بنده هیچ ضروری
نمیدانم که آن مذاکرات در مجلس بشود زیرا که
خلاصه اظهارات آنها این است که نمایلات آنها
تأمین بشود البته در اینکه مسئله اساساً قابل اعتراض
است کاری ندارم ولی عرض میکنم مجلس شورای ملی که وظیفه دار
و انجام کارهای مهم مملکت را بعهده گرفته است مسئولیت
تعطیل آن کارهای مهم را در این آخر دوره بعهده
آنها میداند و بنا بر این بنده از مقام ریاست استدعا
میکم که با آقایان نصیحت بدهند یا اجازه بدهند نفس
داده شود و با آنها مذاکره شود بیایند و نگذارند در
این آخر دوره کارهای مجلس بتأخیر بیفتد.

رئیس - حالا قسمت دوم را اجازه بفرمائید؟

جمعی از نمایندگان - صحیح است

(در این موقع جلسه برای نفس تعطیل و پس از
نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - (پس از قدری تأمل) عده کافی نیست باسقی
جلسه را ختم کرد.

آقا سید یعقوب - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

آقا سید یعقوب - آقایان در خارج سه نفرشان در
این اطاق و سه نفرشان در آن اطاق هستند و نمی
آیند نظام نامه هم يك زبانی است که حقیقه تکلیف مقام
ریاست مشکل است. الان هم عهدنامه های مهم جزو
دستور است عهد نامه ایران و افغانستان ایران
و هلستان عهد نامه هائی است که بعد از لغاء
کابینه ولایتیون مجلس آمده خیلی اهمیت دارد
و این قدم اولی است برای عملی کردن کابینه ولایتیون
و تمام ایرانیان متوجه گذشتن این عهد نامه ها هستند
و بنده خیلی تعجب میکنم. و نگرانی دارم چه نسبت
بدم؟! و چه عرض بکنم؟! آخر یکی و به کجا این درد
را باید گفت؟! اگر خدای نخواستند بد بگویم باید بد

بگویم. آخر يك خدائی - يك پیغمبری - ملتی - وجدی
آخرنی يك چیزی باید باشد! بعد هم بالاخره يك چنین
عهد نامه که آنقدر ما ها بآن علاقه مندیم و میدانیم
که آن آقایان هم علاقه مند هستند و ما هم که اصرار
کردیم برای ورود در دستور و اکثریت هم رأی داد برای
گذشتن همین عهد نامه بود. و الا نسبت بمسائل دیگر
ما حرفی نداریم بیایند صحبت شان را بکنند ولی نگذارند
که عهد نامه ها بگذرد. حالا هم دو نفر آمدند اگر عده
کافی است مقام ریاست اجازه بفرمایند وارد شوم. اگر
هم کافی نیست چه عرض کنم!؟

رئیس - آقای عراقی

عراقی - حقیقه بنده تصور میکنم که یکی از چیزهای
شرم آگین و ننگ آمیز این است که يك مملکتی مجلس شورای
ملیش برای خاطر يك چیز هائی که راستی راستی راجع
بشخصیات است و از شخصیات ناشی میشود کارش معطل میماند
فردا يك کسی است که مهم است، محترم است، میخواهد
وارد این مملکت بشود این اولین دفعه است که این
طرز اشخاص می خواهند وارد مملکت ما بشوند. باید
این قضایا گذرانند و تعقیب کرد و باید با يك حال
باشی ما این عهد نامه هارا حسن استقبال کنیم و
تصویب کنیم بعد هم هر کس حرفی دارد وقت را که
از دست کسی نمی گیرند. بیایند بگویند بالاخره من
نمی فهمم فلسفه این که ما مجلس را تعطیل کنیم چه
چیز است! خواستم از مقام ریاست استدعا کنم اگر
چه دفعه اول هم مقام ریاست فرمودند قسمت دوم
که نفس باشد اجرا شود و قسمت اول که نصیحت بود
منذرش نشدند. بنده خواستم از مقام ریاست استدعا
کنم که يك نصیحتی بشود که مملکت را فدای قضایای
شخصی نکنند.

رئیس - نطق آقایان مؤثر شد. عده کافی شد آقای
یاسائی.

یاسائی - فعلاً عرضی ندارم

رئیس - در کلیت عهد نامه مودت بین ایران و

لهستان مخالفی نیست؟

(اظهاری نشد)

رئیس - رای میگیریم برای ورود در شور مواد آقایی که تصویب می کنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در مواد اعتراضی رسیده است رای میگیریم بشور دوم آقایی که موافقت قیام فرمایند

(عده کثیری برخاستند)

رئیس - تصویب شد معاهده نجاتی مطرح است در کلیاتش مخالفی نیست؟

(گفتند - خیر)

رئیس - رای میگیریم بشور در مواد آقایی که موافقت قیام فرمایند

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد در مواد هم اعتراضی رسیده است آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - عرض کنم که در اول يك ماده ششمی از طرف وزارت امور خارجه پیشنهاد شد بعد آن ماده شش آمد در کمیسیون فوائد عامه و کمیسیون امور خارجه و در هر دو جا محل نظر واقع شد بعد بتوسط وزارت خارجه اصلاح شد و بعد اصلاحش در نحت يك مراسم آمد و در هر دو کمیسیون ملاحظه شد حالاً ما آقای وزیر مالیه که در این مسئله تخصص دارند مذاکره کردم که بعد از آنکه قرار داد گمرکی داریم و از مجلس هم گذشت و استقلال گمرکی داریم و دولت هم در مقام اجرا و عمل است بنده خواستم عرض کنم که اگر توجه فرمائید دیگر این ماده شش و اصلاحی که در آن شده است با گذشتن قرار داد گمرکی از مجلس شورای ملی غیر محتاج الیه است. زیرا در آنجا نوشته است که هر وقت دولت ایران تعرفه گمرکی مستقل تهیه کرد و حال آنکه الان تعرفه گمرکی ما تهیه و تنظیم شده است و حد اقلش هم معین شده است و از سه

سال تا هشت سال هم مدتش است خواستیم این را تذکر بدهم که آن ماده دیگر غیر محتاج البته است و مطابق آنچه که ما داریم باید رفتار شود

وزیر مالیه - این اعتراض نماینده محترم کاملاً در نظر ظاهر وارد است زیرا در این ماده که اصلاح شده است نوشته است هر وقت دولت ایران تعرفه گمرکی مستقل وضع نماید الی آخر ولی آقایی نمایندگان محترم مستحضرنند که تاریخ مبادله قرار داد بین ایران و لهستان خیلی مقدم است و در آن موقعی که این قرار داد مبادله شده است هنوز قانون تعرفه گمرکی از مجلس شورای ملی نگذشته بود و مورد داشت که همین طور که نوشته شده باشد ولی چون حالا آن قرار داد معاهده مبادله شده است محتاج به تغییر نیست. وقتی که مجلس رأی میدهد این عمل فوراً واقع میشود این جا میگوید هر وقت دولت ایران تعرفه مستقل پیدا کرد. ما هم که الان تعرفه داریم پس وقتی که این عهد نامه تصویب شد فوراً اجرا میشود و آن شرایط عیناً مورد پیدا میکند و دیگر تغییر لازم ندارد امروز با آن روز هیچ فرقی ندارد. امروز که ما دارای تعرفه مستقل گمرکی هستیم با دولت لهستان هم که عهد نامه منعقد میکنیم بشرط داشتن تعرفه گمرکی است و امروز هم ما داریم. و در جمله اول با تذکر این که این قرار داد قبل از تصویب این قانون مبادله شده است رأی داده شود هیچ ضروری ندارد

رئیس - در مواد دیگر مخالفی نیست؟

(گفتند - خیر)

رئیس - رأی گرفته میشود بشور دوم آقایی موافقت قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. تقاضا شده است خبر کمیسیون بودجه راجع باعتبار قرنطینه ها جزو دستور شود. . . . آقا سید یعقوب - معاهده افغانستان جزو دستور بود

رئیس - کمیسیون امور خارجه هنوز خبرش را نداده است

کفیل وزارت خارجه - چرا داده است

رئیس - کمیسیون امور خارجه جدید هنوز خبرش را نداده است. آقای فهیمی

فهیمی - کمیسیون جدید هم خبر داده است. یعنی کمیسیون قدیم تصویب کرده بود. کمیسیون جدید هم آن خبر را ناپدید کرد

رئیس خبرش را داده اید؟

فهیمی - بله. چند فقره خبر از طرف کمیسیون خارجه سابق داده شده بود بعد کمیسیون جدید خبرهای سابق را تأیید کرد و در نحت يك راپورت تقدیم کرد. گویا در اداره تقنینیه تجزیه کرده اند و این يك خبر از قلمشان افتاده است.

رئیس - خیلی خوب حالا که آقای مخبر تصدیق میکنند خبرش داده شده است مطرح میشود. معاهده تأمینیه بین ایران و افغانستان مطرح است. رأی میگیریم بشور در مواد آقایی موافقت قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در مواد مخالفی نیست؟ آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خواستم در اینجا حقیقه يك روز خیلی فیروزی است و بنده خیلی در این جا شادمانی دارم که عهد نامه مودت بین دولت و ملت ایران با يك ملت همکیش ما که افغانستان باشد تنظیم شده است و خیلی بنده سر فراز و خوشحال هستم که دولت ما موفق شده است در این دوره ششم بيك عهد نامه هائی و يك کار هائی کرده است که تشبیه کرده است میانی کیانیت ایران را و از این جهت بنده بنام سعادت ایران از طرف خودم و بنام سعادت ملت ایران دولت را تقدیس میکنم و خواستم در اینجا در این باب عرض کنم که خوب بود يك ماده دارد ماده شش که حالا عرض نمی کنم در ماده شش عرض میکنم

رئیس - اگر اعتراضی دارید ببد بنویسید در شور اول که ایرادی نرسیده است. رأی گرفته میشود بشور دوم آقایی موافقت قیام نمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد راجع به لایحه قرنطینه ها مخالفی نیست؟

(گفتند - خیر)

رئیس - ماده واحده قرائت میشود.

(این قسم قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۶۴۰۶۲۰ قران از بابت بودجه سال ۱۳۰۷ صحیه کل مملکتی بشرح ذیل کار سازی نماید

۱ - مبلغ ۶۴۰۶۷۰ قران بودجه قرنطینه های شمالی و جنوبی بر طبق صورت جزاء پیشنهادی دولت

۲ - مبلغ ۲۵۰۰۰۰ قران جهت جلوگیری از امراض ساریه تبصره - آنچه از دو قلم فوق در مدت سال ۱۳۰۷ تعهد نشده صرفه جوئی شود برای رفع احتیاجات و نواقص قرنطینه ها اختصاص داده میشود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اساساً با بودجه قرنطینه ها مخالفتی ندارم این يك بحثی بود که در کمیسیون بودجه قدیم کاملاً درش صحبت شده و مسلم است يك دولتی که اساس استقلال و قومیت خودش را محفوظ می دارد باید از جهات ملاحظه خودش را بکند. خصوصاً قرنطینه ها در کمیسیون بودجه راجع برؤسای قرنطینه های شمال و جنوب بحث مفصلی شد و بنده نمی خواهم وارد آن بحث مفصل بشوم ولی اگر به آن ترتیب سابق باشد بنده مخالفم مگر اینکه آقای رئیس صحیه یا آقای وزیر مالیه که نشریف دارند اظهار کنند که آن ترتیب بهم خورد است و ترتیب قرنطینه های بنادر جنوب بهمان ترتیبی است که اداره مرکزی صحیه مرتب میشود و صحیه ها کاملاً نحت نفوذ اداره صحیه

مرکز است. بیش از این شرح نیدم این را آقای رئیس صحیحه شرح بدهند که رفع این شبهه که بنده دارم بشود اساس مسئله این است و الا بنده مخالفتی ندارم. رئیس کل صحیحه - همانطوری که آقای نماینده محترم فرمودند دولت هم بهمان ترتیبی که در کمیسیون بودجه مقرر شده بود تا بحال رفتار کرده است و بعد هم رفتار خواهد کرد و گمان میکنم با این توضیح رفع اشکال ایشان بشود:

یک نفر از نمایندگان بلند تر

رئیس کل صحیحه - همانطوری که در کمیسیون قرار شده بود اعتباریکه برای قرنطینه ها مقرر است (به اشخاصی که تبعه رسمی ایران نیستند با کمترین ندارد داده نشود) همانطور رفتار شده است.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رأی گرفته میشود به ماده واحده باوراق آقایان موافقین ورقه سفید میدهند

آقا سید یعقوب - با تبصره اش.

رئیس - معلوم است.

(اخذ آراء بعمل آمده شصت و دو ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حضار شصت و شش با شصت و دو رأی تصویب شد.

اسامی رأی دهندگان - آقایان غلامحسین میرزا مسعود دکتر لقمان - سلطان محمد خان عامری - ضیاء - امیر اسدالله خان عامری - محقق - حقنویس - دکتر رفیع خان امین - وکیلی طباطبائی - معظمی پالیزی - وزیر - اعتبار - نجومی - میرزا عبدالله وثوق - بنی سلیمان - روحی - آقا علی زارع - ساکنیان - پور تیمور - دهستانی - صالحی - محمد آخوند - شریعت زاده - سید حسین آقایان - مرتضی قلیخان بیات - فرمند دیوان بیکی - کازرونی - اسفندیاری - کی استوان - مفتی - فهیمی - حاج میرزا حبیب الله امین - امام جمعه شیراز - افخمی - افشار - دشتی - دادگر -

باسائی - زوار - دولتشاهی - دکتر سنگ - نوبخت - عراقی بامداد - عمادی - ملک مدنی - خطیبی - نظام مافی سید یعقوب - بدر - حاج میرزا مرتضی - طباطبائی دیبا - فوهی - سید کاظم بزدی - موقر - ابلخان - جلالی - امام جمعه اهر - خواجوی - عصر انقلاب - رئیس - چند فقره پیشنهاد راجع بدستور رسیده است قرائت میشود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای باسائی

پیشنهاد میکنم راپورت نمره ۴۲ کمیسیون راجع به بودجه وزارت جنگ پس از شور راجع به عهد نامه ها مطرح شود.

پیشنهاد آقای مدنی

پیشنهاد میکنم اصلاح قانون تمیزی جزء دستور شود.

رئیس - آقای باسائی

باسائی - نظر به اهمیتی که تشکیل قشون در بلوچستان دارد بنده این پیشنهاد را کردم که اگر دولت مرافق باشد بودجه وزارت جنگ در دستور مقدم باشد.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده هم موافقم که این لایحه مقدم باشد رئیس - مخالفتی ندارد؟

(گفتند خیر)

(ماده واحده - بشرح آتی خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد بودجه ۱۳۰۷ وزارت جنگ را از اول فروردین در حدود مبلغ نه میلیون و هشتصد و شصت و هفت هزار و سیصد تومان بشرح ذیل پرداخت نماید

ا - برطبق بودجه تفصیلی مصوب ۱۳۰۶ (۹۴۰۰۰۰۰) تومان

ب - اعتبار اضافی برای تیب مستقل بلوچستان مطابق صورت پیشنهادی (۴۰۰۰۰۰) تومان

ج - اعتبار مخارج محصلین وزارت جنگ در اروپا (۶۷۳۰۰) تومان

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم

بعضی از نمایندگان - مخالفتی ندارد

رئیس - رأی میکنیم به ماده واحده باوراق آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد

(اخذ آراء بعمل آمده شصت و دو ورقه سفید و يك ورقه کبود تعداد شد)

رئیس - عده حضار شصت و شش با شصت دورای تصویب شد.

اسامی موافقین آقایان - سید کاظم بزدی - دیوان بیکی وزیری - حاج میرزا حبیب الله امین - فهیمی - ضیاء دکتر لقمان - امیر اسدالله خان عامری - سلطان محمد خان عامری - غلامحسین میرزا - مفتی - محقق - نجومی

زارغ - حقنویس - بنی سلیمان - میرزا عبدالله خان وثوق - نظام مافی - صالحی - ساکنیان - معظمی -

دکتر رفیع خان امین - روحی - زوار - پور تیمور افخمی - حاج میرزا علی اکبر امین - محمد آخوند

دهستانی - افشار - اعتبار - باسائی - سید حسین آقایان - شریعت زاده - جلالی - اسفندیاری - پالیزی

مرتضی قلیخان بیات - حاج میرزا مرتضی - ابلخان - حاج آقا حسین زنجانی - موقر - طباطبائی دیبا -

وکیلی طباطبائی - عصر انقلاب - کازرونی - امام جمعه اهر - بدر - عراقی - دادگر - خطیبی - ملک

مدنی - عمادی نوبخت - حاج آقا رضا رفیع - دولتشاهی دکتر سنگ - فرمند - خواجوی - سید یعقوب -

دشتی - امام جمعه شیراز

مخالف حاج سید رضای فیروز آبادی

وزیر مالیه - یکی از لوائح خبیله مهم را آقایان پیشنهاد کرده اند که لایحه ممیزی است و بایه و مدار

وصول مالیات است بنده هم کاملاً موافقم با آقایان که امروز آنرا مطرح و تمام کنند ولی میخواهم استدعا کنم

اجازه بدهند قبل از آنکه لایحه ممیزی مطرح شود چون ممکن است مباحثات طولانی در اطرافش بشود خبر کمیسیون راجع به استخدام پروفیسور هر تسلفند که مدتی است آمده است و مانده است در دستور مقدم باشد ابتدا این را آقایان تصویب بفرمایند بعد وارد در قانون ممیزی بشوم

رئیس - مخالفتی ندارد؟

فیروز آبادی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بعضی لوائح هست که باعث زیاد شدن عایدی برای مملکت میباشد و بعقیده بنده باید آنها را مقدم بداریم بر همه لوائح ولی چکنیم که بعضی چیزها

در این مجلس پیش میآید که بر خلاف انتظار همه است مدتها است لایحه راجع به چاد آرژین زد و خط آهن

عبادان آمده که دولایحه دخل است و لواجبی است که برای مردم این مملکت کار تهیه میکند و فلاح این

مملکت را توسعه میدهد و احتیاجات مملکت را کمی کند راهها را به همان اندازه که پیشنهاد شده خوبی

کند و این دولایحه الان شش هفت ماه است در مجلس معطل مانده در صورتیکه این دولایحه يك یول هم

خرج برای دولت ندارد و يك شاهی ضرر تصور نمیشود برای دولت داشته باشد. نمیدانم این چه ترتیبی است که

این دولایحه نباید بگذرد از این مجلس؟ به این ملاحظه بنده پیشنهاد کردم این دولایحه مقدم بر سایر لوائح گذارده

شود و این دولایحه که برای ملت دخل دارد از این مجلس گذشته باشد که این ملت امیدواری به این مجلس

پیدا کند و الا اگر این ترتیب باشد با این پیش آمد هائی که در این مجلس و در خارج میشود خیلی سوء اثر دارد

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم بطوریکه آقای فیروز آبادی هم میل دارند مجلس در آخر دوره کار هائی را که دارد

و میخواهد انجام دهد مطالبات خودش را در خارج میکند و مطالب در مجلس با سرعت میگذرد و این روبه

— ۷ —

مجلس باید ابشارا امیدوار کند که در مجلس کارها با همین ترتیب بیاید و به خانه برسد با حسن نیت و آقا نباید هیچ نگرانی داشته باشد زیرا تمام لواجیحی که هست در آن در یک فاصله خیلی کمی خواهد آمد و خواهد گذشت و منظور آقا ناامین میشود و آن حرف اخیر آقا را هم چون ذوجنبترین بود نفهمیدم به منفعت ما گفتند یا مقصودشان چیز دیگری بود.

فیروز آبادی - عقیده بنده این بود که آزادی نام و تمام در مجلس باشد

بعضی از نمایندگان - (نا فهمه) آزادی هست

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - آقای فیروز آبادی گاهی در ضمن صحبت عصبان میشوند و یک کلماتی میگویند که اگر جواب داده نشود خیلی مشکل است مجلس در کان آزادی است آزادی معنیش چیست؟ معنیش این است که شما در لایحه تشکیلات وزارت جنگ ورقه کیبود میدهند در صورتیکه مملکت برای امنیت و برای حفظ نفوس اسلام قشون لازم دارد و شما انقدر آزادی که کارت کیبود هم میدهند شما در کان آزادی حرفتان را میزنید بالاخره در کان آزادی کارها میگذرد و بنده از آقا خواهش میکنم وقتی عصبان میشوند قدری مطالعه فرمایند و بعد مذاکره کنند

رئیس - آقابانیکه تقاضای آقای وزیر مالیه را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب تر خاستند)

رئیس - تصویب شد. در کلیات مخالفی نیست؟

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم.

رئیس - بفرمائید.

آقا سید یعقوب - بنده خیلی متأثر هستم که در این لایحه مخالفت میکنم و طرف توجه و علاقه آقای وزیر مالیه است ولی بر خلاف عقیده آقای فیروز آبادی که میگویند آزاد نیستند عرض میکنم خیر همه آزادند و از روی آزادی عقاید خودشان را میگویند و امیدوارم

آقایان هم توجه فرمایند که نظر بنده در اینجا چیست این لایحه و این شخص عالی و محترم و فضلی که آقایان بیان میکنند و ما مکرر هم در کمیسیون مذاکره کردیم و هم اینجا که نقایص علمی داریم، فقر علمی داریم و باید قدمهای عملی برداریم. لیکن باید توجه کنیم و ببینیم فعلاً بچه علمی بیشتر احتیاج داریم. بقدری زیاد با اشخاصی که طرفدار بودند و می گفتند این شخص خط کوفی خوب میدانند و تاریخ قدیم ایران را بخوبی میدانند صحبت کردیم ولی بنده هر چه خواستم خودم را قانع کنم که از دانستن خط کوفی و دانستن تاریخ ایران کدام یک از احتیاجات ما رفع میشود که شش هزار تومان بدهیم نظر به این مسئله و نظر به اینکه آن ادله که در وقت طرفداران دولت در کمیسیون بودجه اقامه کردند و توانستند بنده را قانع کنند که امروز آن احتیاجی که ما به مهندسی داریم به صحیح داریم معلمین مدارس داریم و اینهمه احتیاجات که امروز داریم بعقیده بنده صدی ده هم کارهای این شخص به اندازه آن احتیاجات نیست زیرا پس از آنکه ما بشی خودمان را از اول از روی علم و عمل بنا کردیم آنگاه محتاج به نقشی میشویم خط کوفی و خط میخی را مستحضر میشویم بن میگویند تاریخ میدانند مگر کیفیت ایران ما به این است که این شخص علم خیر از تاریخ ندارد؟ خیر تاریخ ایران همان صفحتی است که در دنیا ثبت است در جریده عالم روم ما همان رجال نامی که در تاریخ برای ایران هست و هیچوقت کین خودش را از دست نداده است. اگر یک شخصی علم باشد باین تاریخ چه نفعی به حال ما دارد؟ با احتیاجاتی که امروز مملکت ما به علوم دیگری دارد. ثم مذاکره کنیم این شخص برود در مدرسه دارالفنون یا مدارس عالی ما درس بدهد آیا این معلم است در علم حقوق یا قضاوت یا هندسه که ثمره علمی داشته باشد و در سال ده تا شاکرد تربیت کند؟ اینکه معلم نیست پس چه چیز است؟ انجمن آثار ملی است. بنده حالا نمیخواهم وارد در این مسئله

بشود. حقیقتاً بقدری آقای وزیر مالیه خلق مرا تنگ میکنند که میدانم چه عرض کنم. انجمن آثار ملی چیست؟ انجمن آثار ملی همان عملیاتی است که شماها میکنید و حقیقتاً قدم برداشته اید. نشستن در فلان خرابه و فلان چیز را از زیر خاک در آوردن بچه کار میخورد. بنده الان پیشنهاد میکنم آقای وزیر مالیه این لایحه شان را مسترد فرمایند و لایحه استخدام او را بعنوان معلم در مدرسه دار الفنون یا بعنوان معلم مدرسه حقوق یا مدرسه سیاسی بیاورند که این شخص معلم باشد و شاگرد ها و افراد ما را تعلیم بدهد و الا بمجرد اینکه من آثار ملی را میدانم بنده نمیتوانم به این هفت هزار دو بیست تومان رأی بدهم. بنده میخواهم کاری بکنیم که بملک ایران نفع برسد و الا بنده در خانه بنشینم که اشعار کلشن راز را خوب میدانم اینکه نمیشود. امروز باید یک کاری کرد که برای ملت نافع باشد سبزهائی غرس بشود که به ملت ثمر بدهد این است که اگر بعنوان معلمی پیشنهاد کنند که برود در مدارس عالی ما درس بگوید موافقم و الا بعنوان اینکه جزء انجمن آثار ملی است (ایشان و آقای حاج محشم السلطنه و چهار نفر دیگر هم جزء انجمن آثار ملی هستند) بنده که قانع نمیشوم.

وزیر مالیه - بنده تصور میکنم بطوریکه خود نمایندۀ محترم تقاضا کردند و وعده فرمودند به فرمایشات خودشان قانع باشند چون فرمودند اگر وزیر مالیه لایحه را استرداد کند و به سمت معلمی پیشنهاد کند موافقم اینجا هم عمل همینطور است. این لایحه استخدام هر تسفند است برای معلمی. موضوع انجمن آثار ملی که بنده هم افتخار دارم از اعضاء آن باشم گرچه طرف لطفی آقا واقع شده است ولی آن هیچ ارتباطی به کارهای دولتی ندارد. یک مؤسسه ایست شخصی و خصوصی و یک اشخاصی دنبال یک فکر را گرفته اند که از این فکر ممکن است دولت یا ملت یا مؤسسات ملی یک استفاده هائی بکنند و بنده زائد میدانم که خدمتتان تذکراً عرض

کنم که یکی از بزرگترین استفاده هائی را که انجمن آثار ملی تهیه کرد الغاء امتیاز حفیریت شوش بود که باید آقایان خیلی خوشوقت باشند مقدمات این مسئله در دو سه سال بدست انجمن آثار ملی تهیه شد و وقتی موقعش رسید دولت از آن استفاده کرد. دولت ها همیشه در همه جا برای اینکه بتوانند افکار عالییه شان را پخش بکنند و یک خدماتی برای مملکت خودشان بکنند متوسل میشوند به مؤسسات غیر رسمی غیر اداری وای ساکارها که بدست آنها انجام میدهند حالا این را بنده بطور بین الهالین و از برای گذشتن از این موضوع عرض کردم چون موضوع انجمن آثار ملی مطرح نیست پروفیسور هر تسفند برای معلمی استفاده میشود و تصور میکنم آقای آقا سید یعقوب تصدیق خواهند کرد که برای هر ملتی علی الخصوص برای ملت و مملکت ما معلمی آثار ادبی قدیم و آثار تاریخی او مهم ترین چیزها است ما بایستی ادبیات قدیم و تاریخ قدیم خودمان را کاملاً بدانیم بایستی ما همیشه مجبور باشیم راجع به مفاخر بزرگ نیاکان و اجداد خودمان متوسل به مملکت خارجی بشویم ما باید محترم بشماریم یک کسی مثل پروفیسور هر تسفند را که می آید اینجا هم شاگرد برای ما تهیه میکنند و هم معلم و البته بعد هم ما باید سعی کنیم که از خودمان به این مقام برسیم که بتوانیم در ادبیات و آثار و خطوط قدیم خودمان یعنی چیزهائی که در ما نبوده است بعد از این خود ایرانیان ذی فن باشند. بنده یقین دارم که با این توضیحات نماینده محترم هم با ما موافقت خواهند فرمود و مخصوصاً چون میدانم که ایشانهم مثل همه علاقه مند هستند لایحه بعدی زودتر مطرح شود از اینجهت تقاضا میکنم در قسمت های بعدش هم موافقت کنند.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رأی گرفته میشود به شور در مواد آقایان موافقت قیام فرمایند.

(اغلب تر خواستند)

رئیس - تصویب شد . ماده اول .

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده اول - مجلس شورای ملی بدوات اجازه میدهد هر تفسلد معلم دارالعلوم بران و تبعه دولت آلمان را برای مدت سه سال از تاریخ تصویب بجهت معامی السنه قدیمه و تاریخ قدیم ایران و جغرافیای تاریخی و معرفت به آثار عتیقه استخدام نماید

رئیس - آقای دشتی .

دشتی - عرض کنم یکی از رفقا تعریف میکرد که در یکی از مالک شرقی مستشار آورده بودند ولی نه میگذاشتند درس بدهد نه کتاب بنویسد ولی دلشان خوش بود که مستشار آورده اند . در ماده اول نوشته است بجهت معامی السنه قدیمه و تاریخ قدیم ایران و جغرافیای تاریخی و معرفت به آثار عتیقه استخدام نماید من نمیدانم آقای وزیر مالیه که میخواهند این شخص را استخدام کنند آیا میخواهند کجا تدریس بکنند؟ مگر اینکه توضیح بدهند میخواهند مدرسه تشکیل بدهند یا در مدرسه در الفنون یا جای دیگر این پروفیسور باید درس بدهد ما هیچ اطلاعی نداریم و خوبست توضیحات کافی در این باب بدهند

وزیر مالیه - عرض کنم اولاً تصدیق میفرمائید که در خارج این قبیل از علوم و فنون در مدارس عالیه و اونیورسیتیه های مخصوص مخصوص تدریس میشود که ما هنوز يك همچو مدارس تأسیس نکرده ایم ولی تصدیق می فرمائید این دلیل بر این نیست که وزارت معارف که این شخص را استخدام میکند برای اینکه يك نقطه را نتواند تعیین کند که در آنجا برود درس بدهد نه تنها شاگردان مدارس را ممکن است درس بدهد بلکه اگر يك اشخاص دیگری هم بخواهند درس بخوانند میتوانند حالا بنده نمیدانم آقای وزیر معارف محل این مدرسه را در کجا قرار گذاشته اند . محل آنرا در دارالفنون قرار گذاشته اند یا در یکی از طالار های خود وزارت معارف یا در مدرسه سیاسی؟ اگر آقا اشکالشان فقط

از نقطه نظر محل و مکانی است که میبود درس میدهد البته تصدیق میفرمائید که این يك مطلب جزئی است و وزارت معارف محل آنرا معین خواهد کرد و اگر در اینست که آیا برای او پیش بینی شده است که برود درس بگوید یا نه؟ بل بنده میدانم که پیش بینی شده است و با خود او مذاکره شده است و حتی مذاکره شده است که دو جا درس بدهد و دو مرتبه درس بدهد در یکی که مقامی بکفداری عالی تر باشد برای شاگرد های کلاس عالی مدارس یکی هم غیر از شاگردان مدرسه اشخاص از خارج بیایند و استفاده کنند تمام این ترتیبات داده شده است و چون آقای وزیر معارف تشریف ندارند بنده کاملاً از جزئیات مطلع نیستم

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

دشتی - کافی نیست برای ما مسئله حل نشد

رئیس - آقای دشتی

دشتی - توضیحانی که آقای وزیر مالیه دارند برای ما منفع نبود خوبست اجازه بفرمائید اطهارانی بشود که جواب بدهند و الا اگر مذاکرات کافی بشود ما نمیدانیم چه جور باید رأی بدهیم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - آقای دشتی هم باید تصدیق داشته باشند که در ماده اول اشکالات را که داشتند توضیحات آقای وزیر مالیه برای آن کمان میکنم کافی باشد . و ایشان هم که فرمودند در اصلش موافقت دارند . در بنصورت اگر يك توضیحات دیگری لازم داشته باشد ممکن است در مواد دیگر توضیحات داده شود

رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات ...

فیروز آبادی - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات
رئیس - آقا مخالفت کردند . آقا باینکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند

(عده کثیری برخاستند)

رئیس - تصویب شد . رأی گرفته می شود بماده

اول

فیروز آبادی - بنده پیشنهاد دارم

رئیس - آقای دشتی پیشنهاد کرده اند لایحه از دستور

خارج شود . آقای دشتی

دشتی - عرض کنم که دولت با نماینده دولت که باید بیشتر ازین . مسئله مطلع باشند مطلع نیستند حق هم دارند . وزیر معارف و معاون وزارت معارف هم که نیستند . این لایحه هم مبهم است بطور حتم معلوم نیست وزارت معارف چه در نظر دارد یا مثلاً چند نفر برای فرا گرفتن السنه قدیمه دوا طلب هستند که ما شصت هزار تومان بدهیم زیرا ما هنوز نمیدانیم چند نفر دوا طلب برای تحصیل السنه قدیمه . از این شاگرد ها دارند؟ باید نماینده وزارت معارف اینجا باشد و توضیح بدهد احتیاج این را احساس کرده اند یا نه آنوقت بکفایت استفاده کنند صرف اینکه دولت این لایحه را آورده است کافی نیست شاید احتیاج نداشته باشند . آقای وزیر مالیه که میفرمایند از ترتیبات ان اطلاع ندارم آقایان نمایندگان به طریق اولی اطلاع ندارند از این جهت بنده پیشنهاد میکنم از دستور خارج شود و در جلسه آینده نماینده وزارت معارف بیاید در مجلس توضیحات بدهد که نمایندگان از روی اطلاع رأی بدهند

رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع

حاج آقا رضا رفیع - عرض کنم که بنده مخالف نیستم با اینکه اگر اقا اطلاعاتی ندارند پرسند سؤال کنند و از روی اطلاعات رأی بدهند و البته يك لایحه را که از ان اطلاعی نداریم رأی ندهیم ولی مخالفم با اینکه این لایحه از دستور خارج شود زیرا يك کاری شده يك مذاکراتی هم در کلیاتش شده است حالا در موادش هم مذاکره شروع شده است اقا موافقت بفرمایند همین طور که جزء دستور هست باشد . اگر بر معلومات اقا چیزی نیفزود با خود بنده هر دو با هم رأی نمیدهیم

رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای دشتی آقایان

که تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده کمی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده اول نوشته شود برای

مدت دو سال در عوض سه سال

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده آرزو داشتم در عوض این آثار ملی که میخواهم توجه بکنیم يك توجهی هم به آن آثار ملی که در اعزاز دزدید تشکیل شده است بکنیم . هر کدام آنها نماینده این ملت هستند که در آنجا جمعند . در اینجا خرج این لایحه را بنده حساب کردم شصت هزار تومان میشود شصت هزار تومان مال خود اوست دو سه هزار تومان هم خرج منزل او میشود این ده هزار تومان . ده هزار تومان هم خرج اداره او میشود . روزی هم میشود بیست هزار تومان در عرض سه سال میشود شصت هزار تومان . شصت هزار تومان ما میخواهیم بدهیم که آثار قدیمه مان حفظ شود آثار قدیمه ما باینطور حفظ میشود که ما اول آثار جدید خودمان را حفظ کنیم . این ملکات و این ملت را از فقر و فلاکت نجات بدهیم بعد برویم سر آثار قدیمه خودمان . ما الان همه در کمال فقر و پریشانی در این ملکات داریم زندگان میکنیم . نمیدانم چه ترتیبی است که همه اش ازین لوابج می آید . عرض کردم لوابج دخل که میباید به مجلس توجه نمیشود . این چیزها هم که همه اش بر ضرر ما است و هیچ ازین ها استفاده نخواهیم کرد . بنده قول میدهم و قسم هم میخورم که ما ازین چیزها قابل استفاده نیستیم . حالا از همه اینها گذشته ازین متخصص هم مثل سایر متخصصین آن استفاده که کردیم میکنیم . مثل آن هشتصد هزار تومان که رفت همان استفاده را خواهیم کرد . حالا گذشته باین جهت پیشنهاد کردم که این سه سال مبدل به دو سال بشود . اگر در عرض این دو سال نتیجه بردید (که بعین دزد نخواهید زد) آنوقت چند سال دیگر هم استفاده کنید و اگر هم استفاده نبردید که چهل

هزار تومان ضرر بخورد بهتر است از شصت هزار تومان .

رئیس - آقای دادگر

دادگر - بنده جواب طولانی نمیخواهم بدهم برای اینکه آقای براشان عادت است و در مقابل عادت استدلال ضروری نیست عقیده شان است تنقید هم نمیکنم ولی همان فقر تاریکی که آقای اشاره بان فرمودند نتیجه جهل است و در نتیجه این کار افکار مردم روشن میشود و ما این استخدام را برای این کردیم که تمام مقدمه يك زمان بهتر است . اینها سریع است . عملاً قریب است اینها برای این است که نمره اینهب بیرون بیاید .

این است که اینکارها در زمانی عقب افتاد و حالا باید جاو رفت و اصلاح کرد این کارها را رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای فیروز آبادی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده کمی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب .

(بشرح آبی قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ماده اول تبصره اضافه شود زرفسور فوق الذکر مکلف است در مدرسه سیاسی و حقوق تاریخ را تدریس کند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده از جهت اینکه انسان خوب يك مالی از دستش بیرون میرود . باید يك چیزی در پروگرام قرار داد . حالا اینجا باید آقای وزیر معارف باشد که نیست و بنده میدانم که اکثریت هم رأی میدهد . آقای وزیر مالیه فرمودند که ما این شخص را برای معلمی میخواهیم . اما در این ماده معین نشده است . حالا بنده میدانم مجلس هم موافقت میکند بنده عرض میکنم ما مدرسه حقوق داریم مدرسه سیاسی هم داریم که هر دو مدرسه عالی است . قرار بگذارید حالا که این شخص بنا است درس بگوید در مدرسه حقوق و سیاسی

تاریخ قدیم ایران و السنه قدیم ایران را در آنجا يك کلاس معین کنند که درس بگوید و حقیقه از او استفاده کنیم . بنده کاملاً با فرمایش آقای دادگر موافقم که باید ایرانیان از آثار قدیم مستحضر شوند . بنده نظرم در مخالفت این بود که شاید این عمل واقع نشود . حالا که آقای وزیر مالیه فرمودند که این شخص برای معلمی است بنده هم موافقت میکنم بشرط اینکه محل تدریسش در دو مدرسه عالی که ما داریم مدرسه حقوق و سیاسی باشد که این شخص هفته دوروز درس بگوید بلکه يك درد هائی را که داریم دوا کند و در مقابل ماهی شصت تومان پول از او استفاده کنیم .

مخبر - بنده تصور میکنم که آقای آقا سید یعقوب لایحه را تدبیر اند...

آقا سید یعقوب - خوانده ام .

مخبر - و اگر لایحه را دیده بودند اینطور بی توجه این فرمایشات را نمیفرمودند در ماده اول مینویسد زرفسور هر تسفلد معلم دارالعلوم برلن و تبعه دولت آلمان را برای مدت سه سال از تاریخ تصویب بجهت معلمی السنه قدیمه و تاریخ قدیم ایران و جغرافیای تاریخی و معرفت آثار عتیقه استخدام نماید

آقا سید یعقوب - در کجا تدریس کند؟

مخبر - در ایران . این معلوم است که در ایران است . بعلاوه در لایحه معین میکنند که شش هزار تومان در سال است و هفت هزار و دوست تومان نیست که ماهی شصت تومان بشود .

آقا سید یعقوب - بنده استرداد میکنم حالا که این طور مغالطه میکند

بکنفر از نمایندگان - مغالطه یعنی چه ؟!

وزیر مالیه - برای اینکه آقای آقا سید یعقوب متغیر نشوند بنده اجازه میخواهم دو کله خدمتشان عرض کنم . اولاً در ماده دوم چنانکه کمیسیون اصلاح کرده است نوشته است که حقوق زرفسور هر تسفلد در سال شش هزار تومان است تماماً این اولین مرتبه

است که بنده از آقای آقا سید یعقوب تقاضا می کنم که در قانونی که از مجلس میگذرد جزئیات را معین نکنند که در کدام نقطه برود درس بدهد در کدام مدرسه برود درس بدهد شما معلم برای تدریس استخدام میکنید . دیگر چکار دارید که در کدام اطاق بنشینند کم کم میرود دنبال اینکه در ساعت شش قبل از ظهر باشد یا بعد از ظهر چند ساعت درس بدهد . این است که استدعا میکنم آقای آقا سید یعقوب این تبصره را مسترد فرمایند

آقا سید یعقوب - مسترد کردم آقای ولی این چیزها را فرمایید

رئیس - آقایانیکه ماده اول را تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده کثیری برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده دوم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده دوم - حقوق زرفسور ارنست هر تسفلد در سال شش هزار تومان است که به قسط الشهور به مشار الیه پرداخته خواهد شد .

رئیس - آقای دشتی

دشتی - متأسفانه غالباً جوابها مطابق با گفته های مخالفین نیست خوب است ما تصمیم بگیریم جوابهایی که داده میشود تا اندازه مطابق با سؤالات باشد بالاخره آقا این صورت مجلسها نوشته میشود در سال دیگر بیست سال دیگر ممکن است يك کسی مطالعه کند . من بدم می آید که این زرفسور را اول میخواهند برای کتبخانه معارف استخدام کنند . بعد هم میخواهند برای عتیقات او را استخدام کنند بالاخره باز هم معلوم نیست که در کجا باید درس بدهد . مثلاً میگویند رای اینکه مردم بدبختند باید هر تسفلد را استخدام کرد . بنده عرض میکنم اگر شما السنه قدیم را خوب بدانید آیا رفع فقر خواهد شد؟ مردم از بدبختی نجات پیدا میکنند؟ خیر باید تمام مملکت شما ماشین شود . فلاح ترقی کند

که مردم بدبخت از مرك پیدا کنند و الا باینکه السنه قدیمه را بخوانند هیچ جلوگیری از فقر و بدبختی نمیشود برای يك چیزهای دیگر ممکن است خوب باشد ولی برای رفع بدبختی مفید نیست . اما در ماده دوم . مینویسد که سالی شش هزار تومان حقوق این شخص است . يك معلم تاریخ چقدر آخر باید حقوق بگیرد؟! شش هزار تومان در سال؟ حالا ممکن است بلند شوند بگویند که اگر شش هزار تومان داده نشود زرفسور هر تسفلد استخدام نمیشود و اگر استخدام نشود مملکت خراب میشود و بالاخره این اشراقها نمایان می آید

رئیس - آقای زوار

زوار - بنده تصور میکنم فرمایشاتی که آقای دادگر نماینده محترم در جواب آقای فیروز آبادی کردند نماینده محترم آقای دشتی را قانع کرده باشد الان علم باجهل دارد جنك و دعوی میکند و بالاخره ما تشخیص دادیم که تا عالم نشویم نمیتوانیم گلیب خود را از آب بیرون بیاوریم و بالاخره دولت هم تشخیص داده است که ما این معلم را لازم داریم و تصور میکنم دولت کنونی هیچوقت با منافع مملکت مخالف نباشد تصدیق اینکه همه لویاچشان بنام سعادت مملکت به مجلس می آید و اما راجع باینکه فرمودند که این معلم نیست گان میکنم که اشتباه فرموده اند و راجع به شش هزار تومان هم که فرمودند آخر باید خود او هم رضی شود و ما میل او را باید بفهمیم و بنده هم نظر باقتصاد و فقر مملکت میل دارم که يك چنین معلمی داشته باشیم که ماهی دوست تومان بدهیم ولی او حاضر نیست قبول کند و ما هم از نقطه نظر اینکه این شخص احتیاج داریم مجبوریم با همین ماهی بنصرتومانی که او میگوید بمان بدهید که من این خدمت را قبول کنم موافقت کنیم .

کازروفی - قانع شد آقای . قانع شد

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

دشتی - بنده مخالفم

رئیس - فرمایید

دستی - عبارتی را که ایشان فرمودند جواب بنده نبود و این ایرادی را که بنده کردند شاید وارد باشد و بعقیده بنده اینمطالب باید گفته شود و مذاکرات باین جهت کافی نیست

رئیس - آقای دادگر

دادگر - اولاً خود آقای دشتی میدانند که اصلاحات را باید متواتراً جلو رفت اگر راه آهن لازم داریم معلومات و اطلاعات آنرا هم لازم داریم و چنانچه یکی از این اصلاحات فوت شود ملت را به نهایت مقصود نبرساند اما فرمودند جواب با سؤال مطابق نبود. بنده که نباید جواب را به سلیقه ایشان بدهم سلیقه خوده است بنده اینطور تشخیص کرده و مجلس هم حسن قبول کرد پس ایرادی به من وارد نیست اما در باب حقوق شهزاد تومان را وقتی که فرمودند برای این بود که دیگر ایرادی نداشتند والا بنقدر اهمیت ندارد که بیک مرده اشمنند سالی شهزاد تومان بدهیم و این مقدار چیزی نیست آقای سید یعقوب - معنای مغالطه همین بود آفرین رئیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهاد آقای دشتی

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد منکم بجای شهزاد تومان سه هزار و ششصد تومان داده شود

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم که البته هر کس جواب را باید بسلیقه خودش بدهد ولی باید مطابق آن سئوالی باشد که کرده اند. مثل اینکه بنده منکر علم شده ام و میگویم لازم نیست؟! میخواهم بیروم که چه علمی برای ما لازم است؟ مهندسی، علم فلاحات، اینطور علم ها لازمست. و این علم در درجه دهم و پانزدهم است شما توی این مملکت يك كتاب لغت هنوز ندارید، يك كتاب تاریخ ندارید، آنوقت میگویند بیروم

هرتسفلد بیاید اینجا و تاریخ درس بدهد. در صورتیکه هنوز کلاس و مدرسه اش را معین نکرده ایم و هی میگوئیم مدرسه لازم است و علم لازم است. صحیح است برای مملکتی که بخواهد از فقر نجات پیدا کند علم لازم است ولی میخواهیم بدانیم چه علمی لازمست و بعلاوه ماهی سیصد تومان هم برای این شخص کافی است. يك نفر معلم تاریخ در روبا چقدر میگیرد؟ بنده پیشنهاد کرده که ماهی سیصد تومان سالی سه هزار و هشتصد تومان برایش کافی است. بقدر حقوق بکفر و کبیل.

وزیر مالیه - بیروم هرتسفلد در دارالعلم و دارالفنون بران از میزان ماهی پانصد تومان بیشتر میگرفته است. بیروم آبدی - چرا حالا حاضر شده است این مبلغ را بگیرد؟

وزیر مالیه - و اینکه حالا حاضر شده است که این مقدار را قبول کند. برای این است که الان هم که اینجا هست سمت بیروم و معلمی که در دارالفنون آلمان داشته از دست نداده است و دولت آلمان موافقت کرده است که این شخص بیاید و مؤسسات علمی ما خدمت کند.

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(معدودی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای فیروزآبادی

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم بجای شهزاد تومان چهار هزار تومان نوشته شود.

رئیس - آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی - بنده خیلی افسوس میخورم که بنظر بعضی شهزاد تومان خیلی زیاد می آید و بنظر بعضی هیچ نمی آید. بلکه يك کرور و دو کرور و سه کرور هم هیچ نمی آید. تعجب میکنم که میدانند این پولها مال کی

است و از کجا گرفته میشود! و بعلاوه این شهزاد تومان با مخارج دیگرش بیست هزار تومان خواهد شد بنده پیشنهاد کرده که چهار هزار تومان در سال باشد که ماهی سیصد و سی و سه تومان میشود در هر صورت از حق يك و کبیل هم زیادتر است (گرچه امید وارم در آینده حقوق و کلاه هم کم بشود و يك وقتی صد تومان بشود) و اگر هم میل نداشته باشد و قبول نکنند اهمیتی ندارد بواسطه اینکه علمی نیست که بواسطه ندانستن آن ما در جهل بمانیم بواسطه یاد گرفتن آن ترقی میکنیم هیچ این تربیت نیست و ما يك چیزهایی بنظر بعضی ها بزرگ می آید ولی آن خرجی که در مقابل آن میشود خیلی کوچک بنظرشان می آید به این ملاحظه بنده پیشنهاد کردم که چهار هزار تومان بشود هر چند میدانم که آقایان رأی نخواهند داد ولی با وجود این پیشنهاد میکنم و چیزی که در قلمم هست اظهار میکنم

رئیس آقای عراقی

عراقی - در قسمت چهار هزار تومان ان فرمایند که آقای فیروزآبادی فرمودند شیوه ایست که ایشان همیشه دارند

فیروزآبادی - افتخار میکنم

عراقی - ولی اینکه فرمودند برای ما فایده ندارد البته تصدیق می فرمائید که حضرتعالی يك نفر هستید که این عقیده را دارید و سایرین را تصور میفرمائید که خائن به مملکت هستند خبر. سایرین هم خادم به این مملکت هستند و اگر تشخیص نداده بودند که این شخص در مقابل این شهزاد تومان فایده دارد موافقت نمی کردند و شما همیشه میخواهید تشخیص خودتان را اجرا کنید و خیلی هم متأثر هستید که چرا دیگران به آن عقیده رأی نمیدهند ولی این قدر حق بدهید به رفقای خودتان که عقیده شان بر خلاف این است آنها هم رأی خودشانرا بدهند. قضی بغداد به قاضی بصره گفت چه علت دارد که هر کسی را که من میفرستم تعریف نورا میکنند آن کسی را که نومفرستی تکذیب

را میکنند گفت هر دو به وظیفه مان رفتار میکنند تو امر به معروف میکنی من نهی از منکر میکنم پس آقای ما هم بخلاف ترتیب رفتار نمیکنیم سرکار میفرمائید شهزاد تومان زیاد است. دولت تشخیص داده است که این مقدار لازم است و اثریت هم تشخیص داده است که صحیح است و شهزاد زیاد نیست. مخصوصاً با این توضیحی که آقای وزیر مالیه دادند که این شخص در آلمان بیش از ماهی پانصد تومان میگرفته است. و اگر حضرتعالی حالا علاقه ندارید و رأی نمیدهد بعد ها که عملیات این شخص را دیدید خواهید فهمید که محتاج به او هستیم علاقه خواهیم داشت و موفق خواهد کرد

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه می دانند قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای باعداد

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم حقوق در ماه چهار صد تومان باشد

رئیس - آقای باعداد

باعداد - عرض کنم که بنده نمیخواهم چانه بزنی که

چهار صد تومان شود و چهار صد و دو تومان بشود

و چه قدر بشود ولی میخواهم این را بعرض آقایان

برسانم که بنده فوق العاده به بیروم هرتسفلد احترام

میکنم و او را يك شخص مهمی میدانم و برای ایران

هم از يك جهانی مفید - کتبی که ایشان در مدت

توقفشان در فارس نوشته اند یکی از مفاخر مملکت ما

است و در زمان ولایت خود حضرت ولا وزیر مالیه

بوده است و يك کتاب خیلی مهمی است. عرض کنم

که سه قرن قبل از میلاد تاریخ هند مفقود است. نمی

دانستند که تاریخ آن چه طور بوده است ایشان بواسطه

قرائت لوحی که توی درخت کازرون پیدا کردند

معین شد که این سه قرن تاریخ هند جزء تاریخ ایران بوده

است یعنی هند در تحت سلطه ایران بوده است و این قضیه مطرح

مذاکره مورخین اروپا شده است و فعلا در اطراف این مسئله تحریراتی میکنند و بنده شخصاً بمقام و علم ایشان خیلی احترام میگذازم ولی صحبت سر این است که اگر ما يك نابلو پیدا کردیم که این نابلو خیلی خوب بود، پنج هزار تومان به ده هزار تومان می ارزید شده که يك خانه شخصی ندارم خانه کرایه می نشینم نباید این نابلو که بهترین نابلوها است هر چه دارم بفروشم و این نابلو را بخرم؟ مسئله که بنده میخواهم عرض کنم این است. شاید آقایان مخالفین هم نظرشان به این قسمت باشد. مسئله آثار قدیمه و تشخیص آنها، خواندن خطوط میخی و پهلوی تمام برای ما لازم است و حتی خزانه های شوش را در مقابل این فکر با آن عهد نامه بلا مدت دادیم و حالا پس گرفته ایم ولی باید به بینیم که احتیاجات مبرم ما کدام است؟ اهم فلاهم مان کدام است؟ بنده عرض میکنم که این مسئله خیلی لازم است ولی از ضروریات مرتبه دهم و صدم ما است. اگر يك مهندس میخواستیم، اگر يك متخصص فلاحت میخواستیم بنده هیچ عرضی نداشتم ولی در این مسئله از نقطه نظر الاهم فلاهم عرض میکنم که امروز ما همه کارها مان را ساخته ایم که به آسمانها برداشته ایم؟ اینکه نمیشود. این است که عرض میکنم حالا که باید از وجود این شخص محترم استفاده کرد و آقای وزیر مالیه هم فرمودند که دولت آلمان هم کمک میکند پس ماهی چهار صد تومان بدهیم.

وزیر مالیه - مقابسه علم چنانچه آقای نماینده محترم فرمودند کاملاً این طور نیست و باید ما ها صد هزار تومان برای این کار بدهیم و این اندازه هم خانه داریم که شش هزار تومان خرج بکنیم و يك شخصی را استخدام کنیم که بیاید آثار ملی و تاریخی خودمان را بخودمان و بچه ها مان یاد بدهد و تاریخ ایران را بنویسد که بدهیم بدست بچدها مان بخوانند و بعد که البته خانه مان بزرگ شد برای این مقصود صد ها هزار تومان خواهیم داد

رئیس - رأی گرفته میشود به این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند
(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. رأی گرفته میشود به ماده دوم آقایان بیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم
[اینطور خوانده شد]

ماده سوم - در موقع ختم قرارداد در صورت عدم تجدید کمترت مبلغ چهار صد تومان عنوان مخارج معاودت مشار الیه داده خواهد شد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - در ضمن استفاده میکنم که جواب فرمایشات آقای دادگر اندم البته صحیح است که هر کس جوانرا مطابق سلیقه خودش میدهد، حرف بنده و آقای دشتی این بود که عرایض ما را يك جورى مطالعه کنند و این جوابی را که به سؤال میدهند منطبق کنند بنده نظرم این بود که اگر من سؤالی میکنم جوابی که به من داده میشود مطابق همان سؤال باشد. نمیخواهم بگویم که این جواب غلط است ولی این چیزی که بنده از آسمان میگویم و آقا از زمین جواب میگویند خوب نیست. بنده میگویم این شخص کجا معلم است. آقای اعتبار میفرماید شما مطالعه نکرده اید. خیر مطالعه کرده ام میگویم این شخص در کجا میخواهد تدریس بکند؟ معلوم نیست این جورى که این جا نوشته است معلوم نیست آنوقت میفرمایند مطابق عقیده مان حرف میزنیم. بنده میگویم جواب باید مطابق سؤال باشد. بنده عرض میکنم که این شخص را ما جلب نکردیم این شخص عالم خودش برای سیاحت آمد در ایران و گردش هم کرد و آطورى که ایشان فرمودند که تاریخ چطور بود و تاریخ هند بر خورد دوسه قرن قبل از میلاد چطور بوده است این کارها هم کرد ولی بنده که بن چیز را نفهمیدم. ممکن است بعد کتاب تاریخ بخوانم و فهمم

ولی ما که ایشان را جلب نکردیم که مخارج معاودت بدهیم بهشان، ایشان خودشان آمده اند در ایران و سیاحت هم کرده اند و این جورى که آقای وزیر مالیه میفرمایند سه سال هم در این جا چون شخص عالمی است نسبت به او احترام می کنیم و این ترتیب را قرار می گذاریم ولی چون خودشان آمده اند مخارج معاودت برای چه به او بدهیم؟

رئیس - آقای زوار عضو کمیسیون هستند؟

زوار - خیر

رئیس - آقای عماوی

عماوی - عرض کنم که آقای آقا سید یعقوب گویا از مقامات این شخص اطلاع ندارند این شخص اولاً يك شخص مهمی است و بموجب اطلاعاتی که من دارم متخصص عالی مقامی است و متخصص عادی نیست در خود آلمان هم يك مقاماتی را حائز است و نظر مساعدی که دولت آلمان از روی يك وداد و صمیمیتی که میخواسته است به دولت ایران ابراز کند حاضر شده است که ما او را استخدام کنیم.

آقا سید یعقوب - کی این طور است؟!

عماوی - نه والله تحقیق بفرمائید. این طور نیست که این شخص يك متخصص عادی باشد که حقوقی که برای او معین شده است مطابق مقام او باشد و این ماهی پانصد تومان برای او زیاد نیست و این خرج مسافرتی که معین شده است لازم است همین مقدار باشد این است که بنده سزاوار نمیدانم بیش از این در اطراف این مسئله مذاکره شود و این مقدار هم برای ایشان باز از روی اصلی که خیال دارند با ما سازش و مدارا و مهر و وداد بکنند معین شده است و خوبست آقا هم موافقت بکنند

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی

(بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم بجای چهار صد تومان دو صد

تومان نوشته شود

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم که حالا هر قدر يك معلمی با پروفیسوری شخص بزرگ و عالمی باشد و حقوقش هم ده هزار تومان باشد یا بیشتر خرج سفرش که دیگر فرق نمی کند، خرج سفر درجه اول از اینجا تا برلن از صد الی دو صد تومان بیشتر نمیشود و هر طور بخواهد برود بالا تر نخواهد شد حالا نمیدانیم شاید باز آقایان جواب بدهند که چون این شخص يك پروفیسور خیلی عالی است باید خرج سفر زیاد باو بدهیم. کرایه اتومبیل از اینجا تا پهلوی منتهای چهل تومان باشد از پهلوی آباد کوبه دوازده تومان، از آباد کوبه تا مسکو نوزده تومان و از مسکو تا برلن یازده تومان، دوازده تومان بیشتر نخواهد بود، بالاخره با خرج کرایه درجه اول و خوراکش هم در هتل های درجه اول باشد دو صد تومان بیشتر نخواهد شد

مخبر - بنده برای اینکه نظر آقای دشتی تأمین شود چهار صد تومان را به سیصد تومان اصلاح میکنم و خوب است آقا هم موافقت فرمایند.

دشتی - بنده هم موافقت میکنم.

وزیر مالیه - بنده هم موافقت میکنم.

رئیس - رأی گرفته میشود به ماده سوم با این اصلاح آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم.

(بشرح آتی قرائت شد)

ماده چهارم - چنانچه پروفیسور هر تسفلد شخصاً کمترت خود را فسخ نماید حق اخذ مخارج معاودت را نخواهد داشت.

بعضی از نمایندگان - مخالفی ندارد

رئیس - آقایان موافقین با این ماده قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده پنجم - دولت مجاز است سایر شرایط استخدام
پروفسور هرتسفلد را بر طبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱
تعیین و کنترات مشارالیه را امضا نماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - چون مطلب بر بنده معلوم نیست.
در این ماده هم خرجی هست؟ مخارج انومبیل و خرج
هائی که معمول به است در این لایحه هست یا نه خواستم
در این باب يك توضیحی بدهند.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که این اعتراض آقای فیروز
آبادی مثل اعتراضات طلاب در سر بعضی مسائل است
آقا این عبارت صریح است

فیروز آ. دی - دیگر انومبیل نمیخواهد؟

دادگر - خیر عبارت صریح است

رئیس - رأی میگیریم ماده پنجم آقایانیکه تصویب
میکنند قیام فرمایند

(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده الحاقیه پیشنهادی
آقای دشتی

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد میکنم :

ریاست کتابخانه معارف و موزة معارف بعهده ایشان
خواهد بود .

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم که بالاخره بر فرض اینکه پروفسور
هرتسفلد بخواهد درس بدهد در هر هفته سه چهار
ساعت بیشتر مشغول درس نخواهد بود برای اینکه درس
او يك چیز هائی نیست که مجبور باشد صبح و عصر
مشغول باشد در این صورت خوب است که آقای مخبر هم
این را قبول کنند و موافقت کنند که ریاست کتابخانه
و موزة معارف هم با ایشان باشد این نظر بدی نیست

وزیر مالیه - عرض کنم که بنده تصور میکنم میشود

این پیشنهاد را قبول کرد و گمان میکنم ریاست موزة در
قانونی که گذشت به متخصص فرانسوی داده شده باشد
و ایشان هر دو را پیشنهاد کردند اگر این طور باشد که
این کار مختص به آن شخص است و اگر اینطور نباشد
البته این فکر خوبی است و خود وزارت معارف هم ممکن است این
نظر را اتخاذ کند و برای اینکه منظور آقای مخبر تامین
شده باشد بنده استدعا میکنم که این ماده الحاقیه را
مسترد دارند که ما به آن قانون مراجعه کنیم اگر
این قید شده بود خوب و الا آنوقت میتوانیم موافقت
کنیم .

رئیس - پیشنهاد آقای شریعت زاده

ماده الحاقیه دولت مکلف است برای تهیه متخصصین
در علومی که پروفسور مزبور باید تدریس نماید با موافقت
نظر مشارالیه پروگرام و لوازم دیگر ایجاد يك مدرسه
عالی را تهیه و بودجه آنرا در مدت شش ماه از تاریخ
تصویب این قانون به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید
رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - البته آقایان در نظر دارند که دولت
در پیشنهاد این لایحه و تصویب مجلس يك نظری دارد
و يك آمال و آرزویی در پیش است و برای پیدا شدن
مفاخر تاریخی و مآثر تاریخی این مملکت است و باید
دولت سعی نکند که این وظیفه را بخوبی انجام دهد و
این متخصص هر چه سعی بکنند که این وظیفه را انجام دهد
به تنهایی شاید آن نتیجه را که باید گرفته شود بگیریم
پس باید این شخص يك اشخاصی را تربیت کند و این
علم را تعلیم دهد که متخصصین ایرانی را هم تهیه نماید
که بتواند در آتیه این وظیفه را بخوبی انجام
دهند . این است که بنده پیشنهاد کردم دولت
مکلف است مقدمات و وسائل تأسیس يك مدرسه را
با موافقت نظر خود این متخصص فراهم کند و به مجلس
پیشنهاد کند که در نتیجه تدریس و پس از يك مدتی
عده از این شاگردان متخصص شوند و الا تنها خود او
بباید در يك اطاق تدریس کند یا اینکه هفته یکی دو

ساعت در بعضی جاها کنفرانسهائی بدهد فایده نخواهد
داشت . به این مناسبت بنده میخواستم دولت مکلف
باشد که لوازم يك مدرسه عالی را در نظر بیاورد و
بودجه آنرا در نظر بیاورد و با موافقت خود این
متخصص از تاریخ تصویب این قانون تا مدت ششماه به
مجلس پیشنهاد کنند و اگر ما يك چنین اقدامی را نکنیم
آن نتایجی را که از وجود این متخصص در نظر داریم
نخواهیم گرفت .

وزیر مالیه - ممکن است يك مرتبه دیگر اجاره
بفرمائید این پیشنهاد را بخوانند؟

(پیشنهاد آقای شریعتزاده بشرح سابق خوانده شد)

وزیر مالیه - بعقیده بنده منظور و مقصود آقای
شریعت زاده در خود استخدام این پروفسور و توجه دولت
در این امر حاصل است و محتاج نیست که دیگر مدتی
معین کنند و در قانون بنویسند و طبعاً استفاده هائی که از
وجود این پروفسور خواهد شد در همین زمینه ها
خواهد بود . ایشان يك شخصی هستند که باید در آتیه
برای مملکت معاین مطلع و فاضل تهیه کنند و وسائل
کار هم البته تهیه خواهد شد و بنده استدعا میکنم که
این ماده را استرداد فرمایند که زود تر لایحه تمام شود
و به مقصود زود تر برسیم .
رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه
میدانند قیام فرمایند .

(عده کمی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای روحی

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده الحاقیه - دکتر هرتسفلد مکلف است که يك
کلاس شبانه در هفته لا اقل سه نوبت برای آموختن السنه
و خطوط قدیمه ایران دائر نماید .

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده ساعی هستم که همیشه در پیشنهادهايم
به اختصار بگویم زیرا طرفدار نتیجه هستم نه طرفدار
حرف زدن . پروفسور هرتسفلد يك نفر شخص عالیمقامی

است و در السنه قدیمی بالاخص در خطوط میخی و وستا
اطلاعات زیاد دارد . بنده از خارج اطلاع دارم که
غالب از شخصی هستند از ادبا و علما و فضلا که
عشق مفروطی دارند باینکه این خطوط و علوم را یاد بگیرند
و روزها هم وقت ندارند من جمله خود بنده حقیقه يك عشق
زیادی دارم به این کارها و روزها هم در مجلس گرفتار
هستم و نمیتوانم روزها بروم بطور کلاسیک این کار را
انجام دهم . بنده عقیده دارم مدرسه شبانه در هفته سه
ساعت تأسیس کنند که بنده و امثال بنده که میل
داریم این طرز خط را یاد بگیریم از این کلاس استفاده
کنیم . مستعدی هستم از آقای وزیر مالیه که بذل توجه بفرمایند
و آقای مخبر محترم هم این پیشنهاد را قبول کنند و يك
جمعی را از یاد گرفتن يك علومی که برای احیاء زبان
ایران است محروم نکنند

وزیر مالیه - پروفسور هر تسفلد بدون اینکه
استخدام شده باشد خود او مدتی است این کار را کرده
است لان کلاس دائر دارد و چند نفر از نمایندگان
هم هستند که میروند آنجا و تحصیل میکنند و وزارت
معارف هم به او تکلیف کرده است که برای سال آتیه
بباید در یکی از اطاقهای وزارت معارف و این کلاس را
دائر کند و خود وزارت معارف این خیال را دارد و
يك چیز هائی است که خود دولت آنها را عملی خواهد
کرد و خواهش میکنم که در قانون این جزئیات را ننویسیم
و مقصود آقای روحی کاملاً صحیح است و مفید است و
امیدواریم خود دولت این نظر را تأمین کند

روحی - بنده در این صورت مسترد میدانم

رئیس - رأی گرفته میشود به این لایحه که مشتمل
بر پنج ماده است آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد
(اخذ و تعداد آراء بعمل آمده نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۵۰

ورقه کبود علامت رد ۲

رئیس - عده حاضر ۶۸ با ۵۰ رأی تصویب شد
اسامی موافقین - آقایان . عادی - خطیبی - بدر -
آقا میرزا ابراهیم امام جمعه امر - استنبداری - مفتی

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم خرداد ماه يكهزار و سیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید

قانون

استخدام پرفسور ارنت هر تسفلد تبعه دولت آلمان برای معلمی السنه قدیمه و تاریخ قدیم ایران

مصوب ۳ خرداد ۱۳۰۷ شمسى

ماده اول - مجلس شورای ملی بدوالت اجازه میدهد که پرفسور ارنت هر تسفلد معلم دارالعلوم برلن و تبعه دولت آلمان را برای مدت سه سال از تاریخ تصویب بجهت معلمی السنه قدیمه و تاریخ قدیم ایران و جغرافیای تاریخی و معرفت با آثار عتیقه استخدام نماید.

ماده دوم - حقوق پروفیسور ارنت هر تسفلد در سال شش هزار تومان است که بقسط الشهور بمشار الیه پرداخته خواهد شد

ماده سوم - در موقع ختم قرار داد و در صورت عدم تجدید کثرت مبلغ سیصد تومان بعنوان مخارج معاودت بمشار الیه داده خواهد شد

ماده چهارم - چنانچه پرفسور هر تسفلد شخصاً کثرت خود را فسخ نماید حق اخذ مخارج معاودت را نخواهد داشت.

ماده پنجم - دولت مجاز است سایر شرایط استخدام پرفسور هر تسفلد را بر طبق قانون ۲۳ عقرت ۱۳۰۱ تعیین و کثرت مشار الیه را امضاء نماید.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

حسین پیرنیا

طباطبائی دیبا - مرتضی قلیخان بیات - سلطانه محمد خان عامری - جلالی - محقق - طباطبائی وکیل - موقر - ابلخان - امیر اسدالله خان عامری - میرزا عبدالله خان وثوق - فرزند - ملک مدنی - آقا سید حسین آقاییان - یاسائی - دهستانی - روحی - بنی سلیمان - محمدآخوند دولتشاهی - دکتر رفیع خان امین - سهراب خان ساکینیان - خواجوی - حقنویس - دکتر لقمان - نظام مافی - افشار - حاج میرزا حبیب الله امین - اعتبار - ممیزی مطرح است (مجلس يك ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

قانون

اجازه پرداخت اعتبارات منظوره در بودجه ۱۳۰۷ صحیه کل مملکتی راجع به مخارج

قرانطیمه های شمالی و جنوبی و جلوگیری از امراض مسریه

مصوب ۳ خرداد ماه ۱۳۰۷ شمسى

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۷۲۰۶۴۰ قران از بابت بودجه سال ۱۳۰۷ صحیه کل مملکتی بشرح ذیل کار سازی نماید

۱ - مبلغ ۴۷۰۶۴۰ قران بودجه قرانطیمه های شمالی و جنوبی بر طبق صورت جزء پیشنهادی دولت

۲ - مبلغ ۲۵۰۰۰۰ قران جهت جلوگیری از امراض ساریه

نصره - آنچه از دو قلم فوق در مدت سال ۱۳۰۷ تعهد نشده صرفه جوئی شود برای رفع احتیاجات و

نواقص قرانطیمه ها اختصاص داده می شود

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسى بتصویب

مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی : حسین پیرنیا

قانون

اجازه پرداخت بودجه ۱۳۰۷ وزارت جنگ

مصوب ۳ خرداد ۱۳۰۷ شمسى

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد بودجه ۱۳۰۷ وزارت جنگ را از اول

فروردین در حدود مبلغ نه ملیون و هشتصد و شصت و هفت هزار و سیصد تومان بشرح ذیل پرداخت نماید

۱ - بر طبق بودجه تفصیلی مصوب ۱۳۰۶

ب - اعتبار اضافی برای تشکیل نیپ مستقل بلوچستان مطابق صورت پیشنهادی

ج - اعتبار مخارج محصلین وزارت جنگ در اروپا

۹۴۰۰۰۰۰ تومان

۴۰۰۰۰۰

۶۷۳۰۰